

NVE

Gjerdrum kommune
Postboks 10
2024 GJERDRUM

Vår dato: 26.03.2026

Vår ref.: 202525013-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVEs vedtak om konsesjonsplikt og tillatelse til erosjonssikring - Gjerdrum kommune i Akershus

NVE har den 4.12.2025 mottatt forespørsel fra Akershus fylkeskommune om vurdering av konsesjonsplikt etter vannressursloven § 18 for en søknad fra Gjerdrum kommune etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Søknaden gjelder sikring av to raviner i tilknytning til kvikkleiresone 96 Løken i Gjerdrum kommune i Akershus. Bekkene renner ut i Gjermåa, som er en del av det vernede Leiravassdraget.

NVEs vedtak

NVE vedtar at erosjonssikring av to raviner i Leiravassdraget er konsesjonspliktig etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 18.

Etter en helhetsvurdering av de foreliggende planene mener NVE at fordelene av de omsøkte tiltakene er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravene i vannressursloven §§ 25 og 35 nr. 5 og 8 er oppfylt. NVE gir Gjerdrum kommune tillatelse etter vannressursloven § 8 til erosjonssikring av Løkenbekken og Vangsbekken. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Oppsummering

Akershus fylkeskommune har bedt NVE gjøre en vurdering av om erosjonssikring av Løkenbekken og Vangsbekken i Gjerdrum kommune er konsesjonspliktig. De planlagte tiltakene vil medføre skade og ulempe for ravinert leirterreng, som er del av vernegrunnlaget for Leira og er derfor konsesjonspliktig. Siden det er tidskritisk å få på plass disse sikringene har NVE valgt å vurdere konsesjonsspørsmålet for tiltaket med en gang.

Det er ikke mulig å vurdere alternativ plassering av sikringstiltakene, men måten sikringen skjer på har stor betydning for virkningene på ravinesystemene. I ravinene til Vangsbekken og Løkenbekken er det planlagt med en heving av bekkebunn med 0,5-1 meter og å revegetere med stedegent materiale. Det er også planlagt tiltak for at vannet i bekken skal kunne renne oppå sikringsanlegget. Etter NVEs vurdering vil en slik erosjonssikring ivareta mye av ravinenes egenart og den vil fortsatt inneha verdier for biologisk mangfold. Med forbehold om at det totale omfanget av påvirkning på ravinesystemene i Leiravassdraget ikke blir for stort, vurderer NVE at

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

erosjonssikring av enkelte leirraviner for å sikre eksisterende bebyggelse ikke vil være i konflikt med vernegrunnlaget.

Det er registrert flere rødlistearter i området og også flere lokaliteter av gammel høgstaudegråskog som vil bli direkte berørt av tiltaket. NVE mener at erosjonssikring i bunnen av raviner, som her er planlagt, er et godt tiltak for å sikre eksisterende verdier i form av infrastruktur og bebyggelse og samtidig på best mulig måte forsøke å ivareta de naturverdiene som ravinene representerer og inneholder.

Den planlagte sikringen vil kunne forhindre kvikkleireskred og sikre til sammen 18 boliger, ett gårdsbruk, noen driftsbygninger, Gjeriveien og to lokale veier. NVE har lagt avgjørende vekt på dette i vår vurdering.

Om klage og klagerett

Dette dokumentet inneholder to vedtak, vedtak om konsesjonsplikt og vedtak om konsesjon (tillatelse) etter vannressursloven. Det kan klages på begge vedtakene. Se eget vedlegg om klageadgang.

Dere må informere berørte grunneiere og rettighetshavere

NVE ber om at dette brevet så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere og rettighetshavere. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. NVE ber om å få en bekreftelse når dere har orientert berørte grunneiere og rettighetshavere, med dato for utsendelsen.

Dere må få godkjent detaljplan

En detaljplan for miljø og landskap er en grundig beskrivelse av tiltakene, og hvordan de skal utføres. Anleggsarbeid må ikke settes i gang før detaljplanen er godkjent av NVE. Tiltakshaver har ansvar for at detaljplanen er i samsvar med konsesjonen, samt kommunal reguleringsplan og/eller arealplan. NVEs veiledere 4/2018 «*Rettleiar til forskrift om internkontroll etter vassdragslovgjevinga*» og NVEs digitale veileder «Detaljplan for vassdragstiltak – Miljø og landskap» er tilgjengelige på <https://www.nve.no/energi/tilsyn/miljoetilsyn-vassdragsanlegg/>.

Søknad om detaljplan sendes til NVEs miljøtilsyn, som vil følge opp anlegget i plan-, anlegg- og driftsfase.

Bakgrunnen for tiltakene

Det er gjennomført en kartlegging av 22 utvalgte kvikkleiresoner i Gjerdrum kommune for vurdering av kvikkleireskred som kan ramme eksisterende bebyggelse. Resultatet av disse foreligger i NVE ekstern rapport nr. 8/2025: «*Forenklet soneutredning kvikkleire, Gjerdrum kommune. Sluttrapport Del 2*»¹. Rapporten ble publisert i mars 2025. Soner med høy og middels faregrad, soner med noe eller kraftig erosjon og soner med registrerte beboere er prioritert. Erosjonssikringstiltakene det er søkt om tillatelse til å gjennomføre er anbefalt høyest prioritert i soneutredningen for Gjerdrum kommune. Se kart over de aktuelle sonene og planlagt tiltaksområde i figur 1. Mer detaljert kart over de planlagte tiltakene finnes i vedlegg.

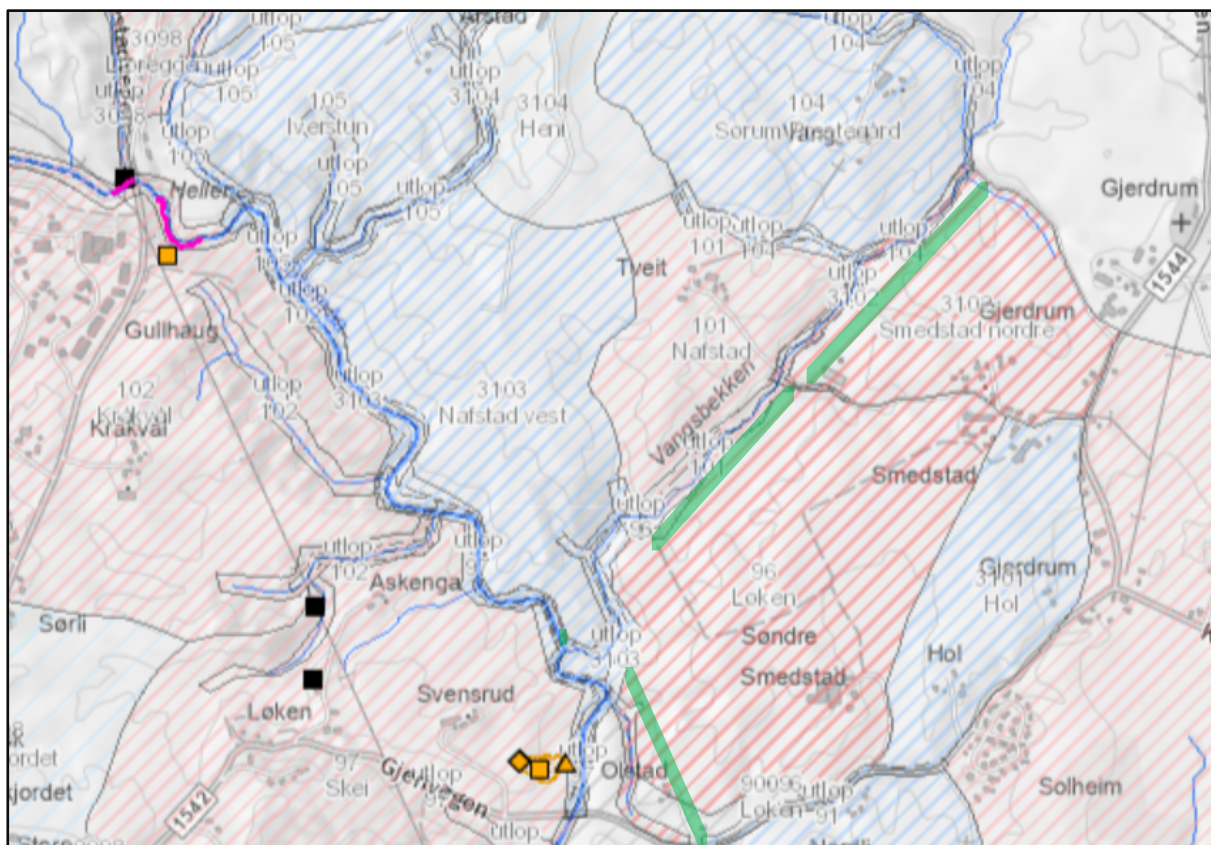
¹ https://publikasjoner.nve.no/eksternrapport/2025/eksternrapport2025_08.pdf

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Vangsbekken og Løkenbekken berører flere kvikkleiresoner, se figur 1. Sone 96 *Løken* er vurdert med høy faregrad for kvikkleireskred og alvorlig konsekvens, tilsvarende risikoklasse 4. Det er anbefalt at erosjonssikring vurderes på grunn av poretrykksforhold, lagdeling og lav beregnet sikkerhet. Sone 3103 *Nafstad vest* er vurdert med høy faregrad med mindre alvorlig konsekvens, tilsvarende risikoklasse 2. Sonen vurderes ikke som aktuell for sikringstiltak og det er ikke utført stabilitetsberegninger. Sone 101 *Nafstad* er vurdert med høy faregrad og alvorlig konsekvens, tilsvarende risikoklasse 3. Faren for større skred vurderes som liten, men kan ikke utelukkes. Det er mye bebyggelse i området, som kan gi økt konsekvens av en skredhendelse. Sonen har en viss robusthet mot udrenerte spenningsendringer, og erosjonssikring vurderes å være tilstrekkelig ved en ev. sikring. Sone 3102 *Smestad nordre* er vurdert med høy faregrad for skred og meget alvorlig konsekvens, tilsvarende risikoklasse 4. Her anbefales det erosjonssikring på grunn av mulighet for retrogressiv skredutvikling (at skred utvikler seg bakover fra utgangspunktet). Sone 3101 *Hol* har lav faregrad med alvorlig konsekvens av skred, tilsvarende risikoklasse 2. Sonen vurderes ikke som aktuell for sikringstiltak. Vangsbekken danner grensen mellom faresonene, mens bekken ved Olstad (*Løkenbekken*) ligger i faresone 96 *Løken*, nær Gjermåa.

Figur 1: Kartutsnitt fra NVE Atlas som viser de omtalte faresonene (skravert med farge etter risikoklasse; rød 4, oransje 3 og blå 2), elvenettverket (blå linje), eksisterende sikringsanlegg (rosa linje) og tidligere registrerte skredhendelser (svarte og oransje figurer). Det er planlagt sikring i Vangsbekken og i bekk ved Olstad, angitt med grønn strek.

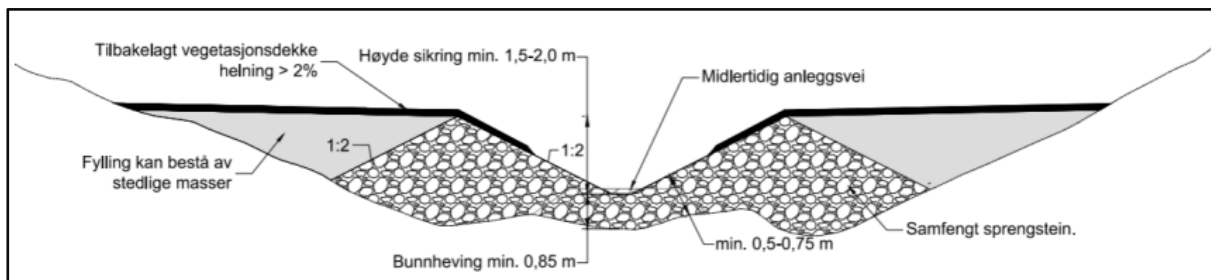
NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Beskrivelse av tiltakene

Utbredelse av sikringstiltakene med hjelpeanlegg som adkomstveier og riggområder vises i vedlagte kart. Tiltakene er planlagt startet vinteren 2026.

Dagens bekkebunn er planlagt hevet med 0,5-1 meter. Steinstørrelse og høyde på sikringsanleggene varierer noe over strekningene for å begrense tiltak til der det er strengt nødvendig. Nivå for sikringstiltakene er basert på hydraulisk beregning av vannstander med flomverdi Q200 med klimapåslag. Sikringstiltakene skal gjennomføres med samfengt sprengt stein med mest mulig finstoff i forhold til dimensjonerte verdier, som kan fungere som både dekklag og filterlag i ett. Dette er anbefalt i Sikringshåndboka fra NVE, se prisnippskisse i figur 2. Om lag 67 % av massene må ifølge søknaden være samfengt sprengstein, men det kan benyttes stedlige masser for de resterende 33 %.

På grunn av behov for grovt steinmateriale i sikringsanlegget kan det være utfordrende å få vannet til å renne i det reetablerte bekkeløpet. Det er planlagt tiltak for at vannet i bekken skal føres opp i dagen ved at det etableres tetteribber med naturlig grus. Antall tetteribber og plassering av disse skal tilpasses på stedet for å oppnå best mulig effekt. Det skal gjøres tiltak for rask revegetering i kantsonen. Vannet i bekkene legges i rør rundt anleggsområdet i anleggsperioden. Det er planlagt at arbeidet skal følges opp jevnlig av geotekniker, vassdragstekniker og rådgiver for ytre miljø i anleggsperioden for å sikre at anleggsarbeidet ivaretar de hensyn som må ivaretas iht. tillatelsen.

Figur 2: Prinsippskisse for utforming av tiltakene.

Beskrivelse av området

Tiltakene er planlagt i to raviner i Leiravassdraget. Ravinebekkene munner ut i Gjermåa fra øst, oppstrøms Gjerivegen. Den største ravinen går øst-vest og danner Vangsbekken. Løkenbekken danner en mindre ravinedal som går nord-syd, nær parallelt med Gjermåa. Deler av Vangsbekken er gjenfylt fra tidligere, og deler av bekken ligger i rør, som er planlagt erstattet i forbindelse med sikringsarbeidet. Det er en rekke ravineområder i nærheten av Gjermåa og hovedløpet Leira, som renner litt øst for området. Flere av disse er påvirket av bakkeplanering. Bakkeplaneringen i kommunen skjøt fart fra slutten av 1960-tallet, og fortsatte i stor skala på 70- og starten av 80-tallet. Det gikk et kvikkleireskred på motsatt side av Gjermåa i 2012, som følge av utgravinger i foten av en skråning. Et næringsbygg og et bolighus ble rammet av skredet, og Gjerivegen var stengt over en lenger periode.

Kvikkleireskred i området kan berøre eksisterende bolighus, næringseiendommer, veier og kraftforsyning. I sone 96 Løken er det i soneutredningen vurdert at et skred kan berøre 5 bolighus, 1 gårdsbruk og Gjerivegen. I sone 3102 Smestad nordre er det vurdert at et skred kan berøre 6

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

bolighus, en driftsbygning, Gjerivegen og en lokal vei. I sone 101 Nafstad er det vurdert at et skred kan berøre 4 bolighus, 3 gårdsbygninger/verksted og en lokal vei. I sone 3101 Hol er det vurdert at et skred kan ramme 3 bolighus og Gjerivegen. Til sammen vil tiltakene sikre 18 bolighus, ett gårdsbruk og noen driftsbygninger/verksted samt Gjerivegen og to lokale veier.

NVEs behandling

Akershus fylkeskommune mottok søknad etter forskrift om fysiske tiltak etter lakse- og innlandsfiskloven for behandling, og videresendte den til NVE for vurdering av konsesjonsplikt etter vannressursloven den 4.12.2025. NVE har derfor vurdert konsesjonsplikt for sikringstiltakene. På grunn av behov for rask gjennomføring har NVE valgt å gå videre med en konsesjonsbehandling av tiltakene etter å ha vedtatt at tiltakene utløser konsesjonsplikt etter vannressursloven. NVE mener at tiltakene er tilstrekkelig opplyst med den gjennomførte soneutredningen, de innsendte planene og utredningen av tiltakene, søk i databaser og egen erfaring. Tiltakene er derfor ikke kunngjort. Dette er i tråd med vannressursloven § 24 annet ledd bokstav a).

NVEs begrunnelse for vurdering av konsesjonsplikt

Ved en vurdering av konsesjonsplikt etter vannressursloven § 18 vurderes kun om et tiltak kan være til skade eller ulempe for allmenne interesser. For tiltak i vernede vassdrag kommer i tillegg vurderingen etter vannressursloven § 35 nr. 8 som sier at det skal legges vesentlig vekt på hensynet til verneverdiene. Fordelene ved tiltaket vurderes ikke. Tiltakene er planlagt i det vernede Leiravassdraget, der en del av vernegrunnlaget er prosesser i ravinert leirterreng. Raviner i leirterreng er også en truet naturtype som bare finnes i noen få områder av landet. Disse områdene ligger under marin grense, og er sammenfallende med områder med forekomster av kvikkleire. NVE vurderer at tiltakenes påvirkning på verneverdiene og naturmangfoldet kan utgjøre en nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget.

NVE mener derfor at tiltakene med erosjonssikring av to raviner i Leiravassdraget fører til slike ulemper for allmenne interesser at det trenger konsesjon etter vannressursloven § 8, jf. vannressursloven § 18.

NVEs vurdering av konsesjonsspørsmålet

For at et vassdragstiltak skal få konsesjon etter vannressursloven må fordelene ved tiltaket overstige skadene og ulempene for allmenne og private interesser som blir berørt, jf. vannressursloven § 25. For vassdrag som er vernet kan nye anlegg bare tillates hvis hensynet til verneverdiene i vassdraget ikke taler imot. Når vassdragsmyndigheten gjør vedtak som berører et vernet vassdrag, skal det legges vesentlig vekt på hensynet til verneverdiene. Blir det gitt konsesjon, skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan verneverdiene antas å bli berørt og hvorfor dette ikke har vært avgjørende for vedtaket, jf. vannressursloven § 35.

I det følgende vises hvordan NVE vurderer de enkelte tema før avveiningen oppsummeres med en konklusjon og vedtak.

Søknad

NVE behandler tiltakene ut fra søknad om tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak datert 7.11.2025 med tillegg. Søker er Gjerdrum kommune.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I gjeldende kommuneplan er arealformålet landbruks-, natur- og friluftsmål.

Verneplan for vassdrag

Leiravassdraget er vernet gjennom verneplan III fra 1986. Før dette var vassdraget midlertidig vernet. Vassdraget er vurdert til å være i verneklasse 1, det vil si vassdrag som har meget stor verneverdi. Generelt rommer de store og sammenfallende kvaliteter for de ulike naturfagene og har samtidig stor betydning som referanse og/ eller typevassdrag. Leiravassdraget inneholder en rekke helt spesielle kvaliteter med et uvanlig stort utvalg av forskjellige elve- og innsjøtyper, og variasjonene i biotoper både i vann og på land er stor. Romeriksfeltet med spor etter isavsmeltingen og leirbakkelandskapet i de nedre deler av Leira står i en særstilling.

NVEs vurdering

Hydrologi og dannelse av raviner

Raviner oppstår ved erosjon i elveskråninger, der det dannes bekkedrag. Utvikling av ravinen skjer bakover fra der den begynner å skjære ned i terrenget. Utviklingen skjer som en følge av eroderbare masser, bratte skrån timer og erosjon i elvebunnen. Hastigheten på utviklingen vil variere etter klimatiske forhold og egenskaper ved sedimentene ravinen dannes i. Grunnvann kan også medvirke til utviklingen av raviner. Nedbørfeltene til ravinene er vanligvis svært små, men ravinene kan danne større systemer der de får utvikle seg fritt. De samler lokal nedbør og fører dette til hovedvassdraget i bekkeløp i bunnen.

Erosjonssikring av raviner skal i utgangspunktet ikke påvirke de hydrologiske forholdene nevneverdig, men det kan være vanskelig å reetablere et åpent vannspeil på grunn av behovet for stabile, og dermed grove, masser i sikringsanlegget. Vann som ledes i fyllingen kan utgjøre risiko for undergraving og destabilisering av sikringsanlegget. Det er planlagt tiltak for å føre vannet oppå fyllingene og reetablere vannspeilet. NVE mener at dette er positivt, og nødvendig for å opprettholde noe av naturegenskapene ved ravinene og sikkerheten for anlegget.

Sikringstiltak

Det er mulig å sikre liv og helse på andre måter enn ved sikring. Det mest reelle alternativet er å flytte boliger, næringslokaler, infrastruktur og gårdsbruk. Til sammen vil erosjonssikring av disse to ravinene sikre 18 bolighus, ett gårdsbruk og noen driftsbygninger/verksted samt Gjerivegen og to lokale veier. Landbruksjorda vil likevel ligge igjen og må driftes, så det er ikke mulig å fjerne enhver risiko. Dersom det fysisk må sikres i ravinene er det stor forskjell på stabiliserende tiltak og erosjonssikringstiltak. Ved stabiliserende tiltak må store deler av ravinen fylles opp med masse og kantene skjæres ned for å gi lavere skrån timer. Vann må ledes i rør der det ikke kan føres opp i dagen på overflaten av sikringen. Erosjonssikringstiltak, slik de er planlagt her, vil beskytte bekkedunnen mot erosjon og hindre graving i skrån timerfot. Dette er en mer skånsom form for sikring ved at en del av skrån timerprosessen, som danner det spesielle livsmiljøet i ravinene, opprettholdes. Etter NVEs vurdering vil erosjonssikringstiltakene gi endrede livsbetingelser i ravinene. Det er planlagt at vannet ledes til overflaten av erosjonssikringen slik at lokalklimaet ivaretas, selv om vannmiljøet endres. Det er planlagt å legge til side overflatedekket og benytte

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

dette til revegetering av sikringsanlegget. NVE mener at det i tillegg bør tas vare på og tilbakeføres materiale i ulik grad av nedbrytning for å sikre rask reetablering av et mangfoldig livsmiljø i de sikrede ravinene.

Vassdragsvern

Leiravassdraget er vernet i verneplan III fra 1984. I verneplan I fra 1973 fikk vassdraget et midlertidig vern for 10 år, for å gi tid til kunnskapsinnhenting mht. verneverdier. Det er uttalt at leirbakkelandskapet i de nedre delene av Leira står i en særstilling mht. verneverdier. Dette gjelder ravinene som landform og leveområde for planter og dyr. En del av bakkeplaneringen i ravinert leirterreng var allerede gjennomført på vernetidspunktet. Vassdragsvernet gjelder først og fremst mot kraftutbygging, men rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag setter krav om at andre tiltak også skal vurderes opp mot verneverdiene. Vannressursloven har også egne regler som gjelder for vernede vassdrag. Der anlegg vil være i konflikt med vernegrunnlaget, kan det ikke gis tillatelse.

NVE vurderer at sikringsanleggene slik de er planlagt vil berøre ravinert leirterreng, som er en del av verneverdiene for Leira. Det er ikke mulig å vurdere alternativ plassering av sikringstiltakene, men måten sikringen skjer på har stor betydning for virkningene på ravinesystemene. I ravinene til Vangsbekken og Løkenbekken er det planlagt med en heving av bekkebunn med 0,5-1 meter og å revegetere med stedegent materiale. Etter NVEs vurdering vil en slik erosjonssikring ivareta mye av ravinenes egenart og den vil fortsatt inneha verdier for biologisk mangfold. Igjenfylling av raviner, for eksempel som ved bakkeplanering, skaper utfordringer med drenering og vedlikehold, da rørene som fører vann ut av området ofte ligger dypt, og sig i terrenget skaper rørbrudd og vann på avveie. Dette kan gi økt erosjon og ustabilitet, noe som gir økt risiko i områder med kvikkleire. Igjenfylling av raviner og avlasting av skråningstopp er metoder som virker stabiliserende i tillegg til å sikre ravinene mot erosjon, men ravinenes egenart vil da forsvinne helt. Med forbehold om at det totale omfanget av sikringsanlegg i Leiravassdraget ikke blir for stort, og sikring skjer skånsomt og sikrer eksisterende bebyggelse, vurderer NVE at erosjonssikring av enkelte leirraviner for å sikre eksisterende bebyggelse ikke vil være i konflikt med vernegrunnlaget. NVE vurderer videre at det er nødvendig med erosjonssikring av enkelte raviner for å sikre liv og helse der flytting av eksisterende bebyggelse ikke er et reelt alternativ.

Naturmangfold

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante bestemmelser. I NVEs vurdering av søknaden om erosjonssikring av to raviner i Leiravassdraget legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 19.1.2026. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Det er gjennomført kartlegging av arter og naturtyper i forbindelse med tiltaket, og data er lagt inn i Naturbase og Artskart. I influensområdet til sikring av Løkenbekken er det observert nordflaggermus (VU) og mandelpil (NT). I nærområdet er det også registrert en rekke rødlistede fuglearter. Det er registrert et elgtrekk som krysser Gjerivegen øst for sikringstiltaket. I Vangsbekken er det registrert mandelpil (NT). Det er planlagt tiltak for gjeninnføring av mandelpil etter sikringstiltaket. Det er ikke registrert verdsatte naturtyper i Løkenbekken. I Vangsbekken er det registrert 4 områder med naturtypen gammel høgstaudegråorskog med stor verdi som blir sterkt påvirket av tiltaket. Disse dekker det meste av tiltaksområdet. Lengst ned i ravinen er det registrert et område med naturtypen gammel høgstaudegråorskog med middels verdi.

Når en ravine er etablert fører skråningsprosesser til et særegent vekstmiljø, og de bratte kantene og dybden på ravinen påvirker de klimatiske faktorene sammen med vegetasjon, jordsmonn og vanntilsig. Områder rundt er som regel preget av jordbruk, og mange raviner er påvirket av bakkeplanering. Raviner i leirterreng er en sårbar naturtype. Det er gjort en kartlegging av naturtypen på landsbasis, og gjenværende areal er estimert til 348 km². I en kartlegging utført av NGU fra 2019 er det registrert 11794 leirraviner i Norge. De fleste er på Romerike og i Trøndelag.

Erosjonssikring i bunnen av raviner innebærer at en del av prosessene som er med og danner raviner blir borte, og vegetasjonen og livsmiljøet vil endres. Erosjonsterskelen stabiliseres, og skråningsprosessene og utvikling av ravinen vil stoppe opp over tid. Likevel er erosjonssikring med en forsiktig heving av bunnen av en ravine en mer skånsom metode for å sikre verdier i ravinene enn igjenfylling av en ravine og nedskjæring av kantene. Alternativet til slik skånsom sikring i ravinene vil være å flytte eksisterende bebyggelse. NVE mener derfor at erosjonssikring i bunnen av raviner er et godt tiltak for å sikre eksisterende samfunnsverdier som er utsatt for høy risiko knyttet til skred i ravinert leirterreng forårsaket av naturlig erosjon.

Erosjonssikring av ravinene Løkenbekken og Vangsbekken vil etter NVEs mening kunne være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5. For å redusere effekten av sikringstiltakene må skråningsprosessene i ravinene få fortsette i noen utstrekning, vannet ledes opp i dagen og området revegeteres med stedegent materiale.

Det er registrert flere fremmede arter med svært høy risiko (SE) i ravinene. Det er planlagt tiltak for at anleggsarbeidene ikke skal bidra til å spre fremmede arter, og planene har fokus på fjerning av fremmede arter. NVE mener at vegetasjonen vil kunne reetableres ved hjelp av masser med røtter, og helst levende busker og trær, fra den eksisterende vegetasjonen. NVE mener at det må etableres rutiner for anleggsarbeidet som sikrer at masser som legges i eller i nærheten av bekken ikke tas fra areal med etablerte bestander av fremmede arter, og at anleggsmaskiner og utstyr rengjøres slik at de ikke kan spre fremmede arter til elva.

NVE har også sett påvirkningen i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Raviner i leirterreng er en truet naturtype på grunn av tidligere bakkeplanering. Det er også en landform som har et begrenset område hvor de kan utvikles, noe som bidrar til begrensede forekomster av naturtypen. Bedre kunnskap om faresoner for kvikkleireskred vil føre til behov for sikring av flere raviner i kvikkleireområder, samtidig som det er et økt fokus på å ivareta naturtypen. Gitt at det føres en restriktiv praksis med sikring av raviner på landsbasis, og at sikringstiltak gjennomføres på en skånsom måte, mener NVE at den samlede belastningen på økosystemet og naturmangfoldet er akseptabel. Den samlede belastning på økosystemet og

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Vannforskriften

Ny aktivitet eller nye inngrep skal vurderes etter vannforskriften § 12. Tiltaket med erosjonssikring av Løkenbekken og Vangsbekken vil berøre vannforekomsten 002-4019-R *Gjermåa Mikkelsbekken - Leira bekkefelt*. Vannforekomsten er naturlig og har i dag moderat økologisk tilstand. Kjemisk tilstand er ikke klassifisert. De viktigste påvirkningene i vannforekomsten er avrenning fra dyrka mark og husdyrgjødsel, og påvirkning fra endret morfologi grunnet jordbruk, det vil si bakkeplanering. Vannforekomsten har risiko for ikke å nå miljømålet om god økologisk tilstand. Det er foreslått tiltak som utbedring av hydrotekniske anlegg og tiltak for å hindre avrenning fra dyrka mark og husdyr. Etter NVEs vurdering vil erosjonssikring av Vangsbekken og Løkenbekken medføre endringer som gjør at vannforskriften § 12 kommer til anvendelse. NVE mener at samfunnsnyttien av utbyggingen vil være større enn tapet av miljøkvalitet, jf. vannforskriften § 12. Vi har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som kan redusere skadene og ulempene ved inngrepet. For at påvirkningen skal bli minst mulig må bekken føres til overflaten og området revegeteres. NVE mener at kriteriene for nye inngrep i vannforskriften § 12 er oppfylt. Vi kan ikke se at hensikten med inngrepet i form av erosjonssikring med rimelighet kan oppnås med andre midler som er miljømessig vesentlig bedre.

Naturfare

Sikringstiltaket skal gjennomføres i et område med påvist kvikkleire. Utredning av kvikkleireforekomster er allerede gjennomført i sonekartleggingen som er gjennomført av NVE. Dette er funnet tilstrekkelig til å gå videre med planlegging og prosjektering av sikringstiltakene. Prosjektering av sikringstiltak skal gjennomføres i henhold til regler og krav gitt i blant annet SAK10 og TEK17. Krav i TEK17 § 10-2 *Konstruksjonssikkerhet* kan oppfylles ved prosjektering, metoder og utførelse etter Norsk Standard og Eurokodene. TEK17 viser i § 10-2 pkt. 3 til at «*grunnleggende krav til byggverkets mekaniske motstandsevne og stabilitet, herunder grunnforhold og sikringstiltak under utførelse og i endelig tilstand, kan oppfylles ved prosjektering av konstruksjoner etter Norsk Standard NS-EN 1990 Eurokode: Grunnlag for prosjektering av konstruksjoner og underliggende standarder i serien NS-EN 1991 til NS-EN 1999, med tilhørende nasjonale tillegg.*»

Ved prosjekteringen av tiltaket er det utarbeidet et notat som beskriver føringer for etablering av erosjonssikringen, der det legges vekt på sikker utførelse og at tiltaket ikke skal forverre stabiliteten i området, hverken i midlertidig eller permanent fase. Det er beskrevet at all graving og mellomagring skal skje i samråd med geotekniker og at byggherreforskriften skal følges. Det legges opp til et tett samarbeid mellom entreprenør og prosjekterende geotekniker underveis, da ikke alle nødvendige detaljer for gjennomføring kan avklares før iverksetting. Det er satt krav til at

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

mellemklagring av masser ikke skal skje innenfor en avstand fra skråninger som er det dobbelte av skråningshøyden, og maksimal lagringshøyde skal ikke overstige 3,5 meter. Mot sideraviner skal det defineres elveløp slik at vannet føres kontrollert inn i bekken. Avslutning av anlegget tilpasses på stedet i samråd med geotekniker. Det er viktig at vannhastigheten tilpasses slik at vannhastigheten og erosjon ikke øker nedstrøms sikringstiltaket.

Følgende kritiske punkt for sikkert arbeid blir iverksatt:

- Det må ikke graves eller avsettes masser utenfor angitte plasser uten godkjenning av prosjekterende geotekniker.
- Det må ikke graves i ravinebunn utover suksessiv fjerning av vegetasjonsdekket.
- Det skal utføres risikovurderinger ut fra værforhold. Det må fortløpende vurderes om arbeidene midlertidig skal stanses, som følge av intens nedbør eller høy vannføring som påvirker faren for utglidninger. Det skal ikke utføres arbeider i bunn av større, ferske utglidninger etter kraftig nedbør. Det bør også fortløpende vurderes kontinuerlig overvåkning av aktive utglidninger mens det utføres arbeid i nærheten av disse.

Sikringstiltakene er plassert i utførelseskontrollklasse 2 med utførelseskontroll i form av egenkontroll, intern systematisk kontroll og en utvidet kontroll fra et annet foretak. Dette er i tråd med kravene i TEK17.

Samfunnsmessige fordeler

Sikring mot erosjon vil kunne forhindre kvikkleireskred i et område med bebyggelse og infrastruktur. Det er kartlagt faresoner med stor risiko for kvikkleireskred i området der tiltakene er planlagt. Tiltakene vil sikre til sammen 18 bolighus, ett gårdsbruk og noen driftsbygninger/verksted samt Gjerivegen og to lokale veier.

Kommunen har søkt om tilskudd til planlegging, prosjektering og utførelse av sikringstiltaket. Tiltaket har fått tilsagn om tilskudd i brev fra NVE av 26.2.2026. Grunnlaget for vedtaket er forskrift om naturfaretilskudd og bevilgninger over statsbudsjettet. Forskrift om naturfaretilskudd krever at NVE gjør en prioritering av tiltak ut fra samfunnsøkonomisk nytte, og NVE kan vektlegge at kommunen har gjort det som må anses som rimelig for å ta hensyn til kjent fare for flom og skred i sin arealplanlegging og byggesaksbehandling. NVE har ved tilsagn om tilskudd til sikringstiltaket vurdert at tiltaket har høy nytteverdi i forhold til kostnadene, og lagt vekt på at tiltaket vil gi økt sikkerhet for mange menneskers liv og helse.

Oppsummering

Akershus fylkeskommune har bedt NVE gjøre en vurdering av om erosjonssikring av Løkenbekken og Vangsbekken i Gjerdrum kommune er konsesjonspliktig. De planlagte tiltakene vil medføre skade og ulempe for ravinert leirterreng, som er del av vernegrunnlaget for Leira og er derfor konsesjonspliktig. Siden det er tidskritisk å få på plass disse sikringene har NVE valgt å vurdere konsesjonsspørsmålet for tiltaket med en gang.

Det er ikke mulig å vurdere alternativ plassering av sikringstiltakene, men måten sikringen skjer på har stor betydning for virkningene på ravinesystemene. I ravinene til Vangsbekken og Løkenbekken er det planlagt med en heving av bekkebunn med 0,5-1 meter og å revegetere med stedegent materiale. Det er også planlagt tiltak for at vannet i bekken skal kunne renne oppå

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

sikringsanlegget. Etter NVEs vurdering vil en slik erosjonssikring ivareta mye av ravinenes egenart og den vil fortsatt inneha verdier for biologisk mangfold. Med forbehold om at det totale omfanget av påvirkning på ravinesystemene i Leiravassdraget ikke blir for stort, vurderer NVE at erosjonssikring av enkelte leirraviner for å sikre eksisterende bebyggelse ikke vil være i konflikt med vernegrnlaget.

Det er registrert flere rødlistearter i området og også flere lokaliteter av gammel høgstaudegråorskog som vil bli direkte berørt av tiltaket. NVE mener at erosjonssikring i bunnen av raviner, som her er planlagt, er et godt tiltak for å sikre eksisterende verdier i form av infrastruktur og bebyggelse og samtidig på best mulig måte forsøke å ivareta de naturverdiene som ravinene representerer og inneholder.

Den planlagte sikringen vil kunne forhindre kvikkleireskred og sikre til sammen 18 boliger, ett gårdsbruk, noen driftsbygninger, Gjeriveien og to lokale veier. NVE har lagt avgjørende vekt på dette i vår vurdering.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene mener NVE at fordelene av de omsøkte tiltakene er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravene i vannressursloven §§ 25 og 35 nr. 5 og 8 er oppfylt. NVE gir Gjerdrum kommune tillatelse etter vannressursloven § 8 til erosjonssikring av Løkenbekken og Vangsbekken. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (SAK 10 (FOR-2010-03-26-488)) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven unntak fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 4-3 bokstav b. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til gjeldende arealplaner etter plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før sikringstiltaket kan iverksettes. Tiltakshaver skal underrette kommunen når tiltak som er unntatt byggesaksbehandling etter SAK10 § 4-3 er godkjent etter andre lover, og angi tidspunktet for igangsetting av tiltaket.

Alle opplysninger om tiltakets plassering som er nødvendige for ajourføring av det offentlige kartverket, herunder kommunenes og statens felles kartdatabaser, skal sendes kommunen sammen med underretningen, jf. plan- og bygningsloven kapittel 2 (Krav om kartgrunnlag, stedfestet informasjon mv.). Tiltakshaver skal senest innen fire uker etter at tiltaket er ferdig, sende underretning til kommunen om tiltakets plassering slik det er utført.

I NVEs tilsagn om tilskudd til planlegging, prosjektering og utførelse av sikringstiltak for kvikkleireskred for sone Nordre Smestad, Nafstad og Løken i Gjerdrum kommune av 24.2.2026, er det satt følgende vilkår som er relevante for vedtaket om konsesjon etter vannressursloven og oppfølging av dette:

- Planleggingen og gjennomføringen av tiltaket skal tilfredsstillе kravene i plan- og bygningsloven og andre aktuelle lovverk når det gjelder tillatelser, krav til saksbehandling

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

og ansvarsrett og at privatrettslige forhold knyttet til tiltaket er avklart. Hensynet til vannressursloven, naturmangfoldloven og vannforskriften skal være ivaretatt. Nødvendige lovavklaringer og vurderinger skal kunne dokumenteres på forespørsel.

- Tiltaket prosjekteres, gjennomføres og kontrolleres av foretak med kompetanse på fagområdet.
- Etter at prosjektet er avsluttet, skal dere sende NVE en prosjektrapport. Prosjektrapporten skal redegjøre for hvilke tiltak som er gjennomført, og hvilke resultater som er oppnådd. Rapporten må bla. dokumentere hva tiltaket er dimensjonert for, hva som er sikret, tekniske spesifikasjoner for anlegget og informasjon om utstrekning av tiltaket på kart og bilder av ferdig tiltak.
- Kvikkleiresone med tilhørende risikoklassifisering må oppdateres når tiltaket er ferdigstilt. Dette skal meldes inn i NVE sin innmeldingsløsning - Innmelding av fareutredninger - NVE
- Kommunen har ansvaret for framtidig tilsyn med og vedlikehold av anlegget.

NVE anser at disse vilkårene er viktige for at sikringstiltaket følges opp og utføres på riktig måte, også i tråd med aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5. Vannressursloven har ikke særskilte regler om ansvarlige foretak og ansvarsrett, og kan derfor ikke fullt ut erstatte kravene i SAK10 og byggherreforskriften på dette området. Tiltaket er prosjektert ut fra forutsetninger om at tiltaket skal behandles som byggesak, og NVE legger dette til grunn ved konsesjonsbehandlingen. For å sikre at landskaps- og miljør siden av tiltaket følges opp i byggefase, på lik linje med andre tiltak i vassdrag, kan NVE sette krav om godkjenning av detaljplan for landskap og miljø, som også vil innebære krav til forsvarlig planlegging, anleggsdrift og istandsetting av anleggsområdet etter at arbeidet er gjennomført. I detaljplanen skal det også beskrives hvordan vilkårene i konsesjonen vil følges opp, og dette skal godkjennes av NVE.

Normalt vil NVEs miljøtilsyn også følge opp vassdragstiltak i driftsfasen. *Forskrift om kommunalt tilsyn med anlegg for sikring mot flom, erosjon og skred og anlegg for å bedre vassdragsmiljøet* gjelder for anlegg bygget for å sikre bebyggelse, kommunikasjon og andre verdier mot flom, erosjon, isgang og skred. Forskriften gjelder kun anlegg som staten ved NVE har gitt økonomisk bidrag til å bygge, og som kommunen har gjort forpliktende vedtak om å føre tilsyn med. Et vilkår for tilsagnet fra NVE er at kommunen har ansvar for framtidig tilsyn med og vedlikehold av anlegget, noe som medfører at tiltaket blir underlagt dobbelt tilsyn. NVE anser ikke dette som noe problem, da tilsynet innebærer ulike forhold ved tiltaket. Sikringstiltaket er dimensjonert for å ha lang levetid, men kan kreve vedlikehold og reparasjon. Kommunens tilsyn innebærer tilsyn med anleggets funksjon, mens NVEs tilsyn i drift først trer i kraft når det blir nødvendig med reparasjon og vedlikehold av sikringsanlegget. Dette er for å sikre at vilkårene i konsesjonen blir fulgt også ved senere anleggsarbeid.

For tiltak som er unntatt søknadsplikt for byggesak etter plan- og bygningsloven, gjelder imidlertid reglene i TEK 17 så langt de passer. Særlig må kapittel 7 om sikring mot naturfare og § 10-2 ivaretas. Tiltakshaver er ansvarlig for at alle relevante krav til omgivelsene og de aktuelle anleggene blir tilfredsstillende ivaretatt.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Konsesjonen er gitt på følgende vilkår

1. Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Konsesjonen omfatter erosjonssikringen i ravinedalene Løkenbekken og Vangsbekken, og hjelpeanlegg som riggplass og veier.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger. Disse skal godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i stand. Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget. Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren. Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne konsesjonen.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Sikringsanlegget	Sikringsanlegget skal i hovedsak utformes og gjennomføres som beskrevet under kapittelet « <i>Beskrivelse av tiltakene</i> » i dette dokumentet.
Vann	Sikringsanleggene skal utformes slik at vann som naturlig renner i ravinedalene føres til overflaten av sikringsanleggene og danner nytt bekkeløp.
Vei og rigg	Veier og riggområder skal anlegges i hovedsak som planlagt, jf. vedlagt kart.
Avbøtende tiltak	Anleggsområdet i ravinene skal revegeteres med stedegent materiale. Mandepil skal gjeninnføres der den fjernes. Det skal tas vare på vegetasjon i ulike nedbrytningsstadier ved klargjøring av områder for sikringsanlegg, vei og rigg. Ved istandsetting av områder skal dette tilbakeføres. Formålet er å sikre biologisk mangfold. Sikringsanleggene skal ikke dekke hele skråninger, med mindre det er helt nødvendig av hensyn til adkomst eller stabilisering av skråningene. Det må ikke tilføres eller reintroduseres fremmede arter ved anleggene.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer, skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

2. Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Miljødirektoratet

- å sørge for at forholdene i Løkenbekken og Vangsbekken er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk reduseres,
- å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Miljødirektoratet å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Miljødirektoratet å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Miljødirektoratet å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingen. Dette kan være arkiveringsundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen.

V

Konsesjonæren kan bli pålagt å dekke utgiftene til ekstra oppsyn, herunder jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

VI

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

3. Automatisk fredete kulturminner

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredningen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

4. Bortfall av konsesjon

Konsesjonen bortfaller hvis ikke arbeidet er satt i gang senest tre år etter at den ble gitt, jf. vannressursloven § 27. Det samme gjelder hvis arbeidet deretter blir innstilt i mer enn to år. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) kan forlenge fristen én gang med inntil tre nye år.

5. Konsesjonærs ansvar ved anlegg/drift m.v.

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og driften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

6. Ferdsl m.v.

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli ødelagt eller utilgjengelige. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre NVE treffer annen bestemmelse.

7. Terskler m.v.

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan NVE pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprensninger m.v. for å redusere skadevirkninger.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan NVE pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

8. Hydrologiske observasjoner, kart m.v.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av NVE utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

9. Varslingsplikt

Konsesjonæren plikter å varsle NVE om navne- og/eller adresseendringer. Ved eventuell overdragelse av anlegget skal NVE bli varslet om overdragelsen i forkant.

10. Kontroll med overholdelsen av vilkårene

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av NVE til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår. Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av NVE.

For å sikre at vedtak i medhold av vannressursloven blir gjennomført, kan den ansvarlige pålegges tvangsmulkt til staten, jf. vannressursloven § 60. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Når et rettstridig forhold er konstatert kan det gis pålegg om retting og om nødvendig pålegges stans i pågående virksomhet, jf. vannressursloven § 59.

Overskrides konsesjon eller konsesjonsvilkårene eller pålegg fastsatt med hjemmel i vannressursloven kan det ilegges overtredelsesgebyr, eller straff med bøter eller fengsel inntil tre måneder, jf. vannressursloven §§ 60a og 63 første ledd bokstav c. Vassdragsmyndigheten kan helt eller delvis inndra utbytte fra overtredelse jf. vannressursloven § 60b.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konsesjonsansvarlig

Silje Aakre Solheim
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Mottakerliste:

Gjerdrum kommune

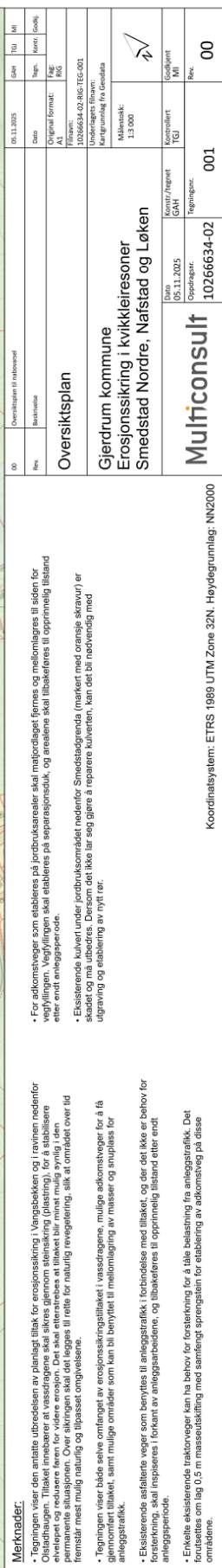
Kopimottakerliste:

Multiconsult ASA - Marit Isachsen

Gjerdrum kommune - Ken Wiik

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Akershus fylkeskommune

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.
Du kan anmode om utsatt iverksettelse av vedtaket	Du kan anmode om at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Klage på vedtak om samtykke til ekspropriasjon har utsettende virkning, med mindre det er truffet vedtak om noe annet.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32, 36 og 42.